

[Lange.]

end dem, der nu er opnaaet Enighed om. Hvis man med dette mener, at der ikke kan opnaas Enighed om et Forslag, som er ringere end det foreliggende, vil det naturligvis i høj Grad komme an paa, hvorledes man bedømmer det foreliggende Forslag. Hvis man mener, at dette Værk er noget nær det fuldkomne, vil der ikke være mange Chancer for, at man kan naa til et Resultat, men for øvrigt har jeg nu aldrig i den Tid, jeg har siddet i Rigsdagen, oplevet, at man fra nogen Side har stræbt efter at naa som Resultat af Forhandlinger en ringere Ordning end den, der var foreslaaet, end den, der her siges at være Enighed om. Naturligvis maa det være en Ordning, som i hvert Fald vi, der i Øjeblikket ikke kan slutte os til dette Forslag, maa betragte som en Forbedring. Det var jo ikke udelukket, at det, der vilde være en Forbedring for os, ogsaa kunde være en Forbedring set med andres Øjne, set ud fra Samfundssyn i al Almindelighed.

Den højtærede Statsminister sagde i Anledning af Talen om Forfatningskamp, at han ikke havde opdaget, at der var nogen Forfatningskamp, men det er jo en af de Ting, der har været hævdet stærkt og som Begrundelse for, at man nu skulde se saa hurtigt som muligt at komme til en Ordning om en ny Forfatning, at Forfatningskampen skulde afsluttes. Dette maa dog forudsætte en Forfatningskamp. Det er det, der har præget Forhandlingerne i den sidste Periode, og det, der har præget Forhandlingerne her i de sidste to Dage, at man mener, det skal være hurtigt forbi.

Den højtærede Statsminister henviste til, at der nu har været to Aar til at naa til et Resultat, og det er jo rigtigt, at det er to Aar, siden Forfatningskommissionen blev nedsat. Men der skete intet i Forfatningskommissionen det første Aar; da havde man ikke saa travlt. Det første Aar skete der ikke andet, end at man samlede Materiale ind, som jeg omtalte i Gaar, Materiale, som der slet ikke blev taget Hensyn til. Nej, Forfatningskommissionens Arbejde strakte sig kun over nogle ganske faa Maaneder, og de mange Ændringsforslag, nærmest af redaktionel Karakter, der maatte stilles i det andet høje Ting, viser ogsaa, at man ikke havde haft Tid nok til det

Arbejde, der blev udført i Forfatningskommissionen.

Den højtærede Statsminister sagde dernæst, at de Udtalelser, vi i Gaar havde fremsat om Mindretallene — den ærede Ordfører for Venstre har allerede peget paa dette —, ikke appellerede til Medlidenhed med Mindretallene. Mine Udtalelser er heller aldrig gaaet ud paa at appellere til Medlidenhed med Mindretallene; det vilde jo efter den Maade, den højtærede Statsminister fremsatte denne Udtalelse paa, heller ikke have nyttet meget. Det, jeg appellerede til, var Forstaaelse af, at der uden for det rene Flertal er meget betydelige Kræfter — jeg pegede paa Erhvervslevet, og der er mange andre Omraader, og at det vilde være naturligt, i høj Grad gavnligt fra et alment Samfundssynspunkt at tage Hensyn til disse Mindretal, tage Hensyn til deres Interesser og Meninge og ved en Forfatningsændring søge at gøre det muligt at tage disse Kræfter i Brug i Fremtidens Lovgivningsarbejde.

Den højtærede Statsminister, der ikke synes at betragte det, der her sker, som nogen meget stor Begivenhed, mente, at det, der vilde blive opnaaet her, var, at man imødekom de Ønsker, som fremgik af Uviljen mod Landstinget, at man imødekom Befolkningens Krav om Landstingets Afskaffelse. Jeg tror ikke, at den Uvilje, man her henviser til, er meget stor eller dybtgaaende. Det kan være, at man ved den Agitation, der skal gaa forud for Folkeafstemningen, kan genskabe den Uvilje, som jeg erkender der har været paa Grund af den Agitation, som bl. a. de to Regeringspartier gennem mange Aar har drevet, saa at man kan gennemføre Forslaget. Men hvis man ikke vil iværksætte en saadan kraftig Agitation, føler jeg mig overbevist om, at den Uvilje, man henviser til som Aarsagen til, at man skal have en Forfatningsændring, ikke er meget grundfæstet i Befolkningen.

Den højtærede Statsminister gjorde gældende, at jeg i min Mangel paa Argumenter — jeg har selv det Indtryk, at jeg i min Tale i Gaar anførte visse Argumenter imod det foreliggende Forslag, men det synes den højtærede Statsminister altsaa ikke — tyr til Lande som — Italien, nævnte den højtærede Statsminister —, og Mini-